

Szerkesztői iroda:
Nagy-Enyeden
A KIADÓHIVATALBAN
hova
lap szellemi részét illető
közlemények küldendők

Kiadóhivatal:
Wokál János könyvkereskedése
hova
az előfizetések és hirdetések
bérmentesen küldendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

KÖZÉRDEK.

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy
vidékre postán küldve
egész évre 4 frt,
félre 2 frt,
negyedévre 1 frt.

Hirdetmények díja:
3 hasábos petit sorért, vagy
ennek helyéért 5 kr.
Bélyegdíjért külön 30 kr.

Nyilttér sora 15 kr.

A községek rendezése.

Dárday Sándor, mint a képviselőház közigazgatási bizottságának előadója, betérjesztette a községek rendezéséről szóló törvényjavaslatra vonatkozó bizottsági jelentést, mely az egyes §§ ra vonatkozó rész elhagyásával így hangzik:

A bizottság kormányzatunknak jól felfogott rendszer működése jeléül tekinté azt, hogy a „Törvényhatóságokról” szóló törvényjavaslattal szerves kapcsolatban álló eme törvényjavaslatot egyidejűleg bocsátotta a törvényhozás tárgyalása alá. A bizottság ebben, az összhangzatos törvényalkotás biztosítása szempontjából, feladatának lényeges megkönnyítését találta; mert az önkormányzatra fektetett közigazgatási rendszernek alapját mindenütt a községek szervezete képezi, melyek egyuttal alkatelemét képezik az állam szervezetének.

A községek rendezésének ugyanis az állami összerdek kielégítésére is kell szolgálni s ép ezért kell azok önkormányzatának is az állami kormányzat felügyelete alatt állani. E felügyeletet a magyar állam a történelmi fejlődésen alapuló törvényhatósági szervezete után gyakorolja, a mely szintén az önkormányzatnak ugy területi, mint fokozati szervezetét magában foglalva, csak mindketten összefoglalva, vagyis a helyhatósági és a törvényhatósági szervezetünk csak együttesen nyújtják az állami kormányzat fennhatósága alatt működő amaz önkormányzati közigazgatásunk keretét, melynek soha ki nem apadó, élő forrását a közügyek iránti érdeklődés képezi.

Ezen önkormányzati rendszerünkben nyilvánuló közszellemnek tulajdoníthatjuk, hogy a jobbágyi kötelék felbontása óta keltezhető, aránylag zsenge koru szabad népképviseleti alpra fektetett községi szervezetünk oly erős gyökeret vert, hogy e szervezet alapjának megváltoztatása és az önrendelkezési jogkör csorbítása nélkül, tehát nagy elvi jelentőségű átalakítások szükségére nélkül vált az lehetségessé, hogy e törvényjavaslat csupán a gyakorlati alkalmazásban tapasztalt hézagok pótlására és az időközben hozott újabb törvények rendelkezéseinek megfelelő összhangzat létesítésére szorítkozhatik. Azonban sem a törvényjavaslat, sem a bizottság szem elől nem téveszté, hogy a kulturális fejlődés folyton növeli azt az érdekkört, mely ugy állami, mint helyhatósági gondozást igényel. A bizottság ezért teljes tudatával birt ama súlyos terhek-

nek, melyeknek hordozása egyfelől közgazdasági szükség, másfelől az önkormányzati szabadságnak kifolyása. Az önkormányzat, mely a társadalmi elemek közrehatása iránt jogokat biztosít, viszont az állami cél, vagyis az összerdekkel szemben kötelezettségek vállalására és fejlesztésére készlet.

Ezen irányelv által vezéreltetve, már a községi illetőséget tárgyzó rendelkezések tekintetében a bizottság nemcsak az állampolgárságról szóló törvényvel való összhangzat helyreállítására ügyelt, hanem kiváló figyelmet fordított a több törvényhatóság és számos község részéről a képviselőházhoz intézett kérvényekben foglalt azon felszólalásokra, melyek a szabad költözhetőség és település elveiből kifolyó, néha igen súlyos terhek, minők pl. a betegápolási költségek háramlásából származtathatók. De a mily készséggel számbavette e bizottság a jogosultnak elismert felszólalásokat, sőt azoknak lehetőleg érvényt szerzett, kivált az idegenek településének ellenőrizhetése szempontjából, a mennyiben a már a kormány által is e részben javasolt óvintézkedéseken túlterjedő még némi szigorítás felvételét javasolja (14. és 15. §§.), mégis nemcsak a honpolgárok szabad költözkehdetését, hanem népességi viszonyaink tekintetbe vételével az idegenek beköltözését s állandó települését is oly magasabb állami czélú kérdésnek kelle tekintenie, melynek helyes megoldására a szűkkeblű helyi érdekek szempontja egyedül mérvadó nem lehet, még ha eltekintünk is a nemzetközi viszonyosság által parancsolt kiméltől és az e részbeni nemzeti tradícióknak szellemétől.

Követve az e törvényjavaslatban foglalt anyagrendezés sorrendjét, nem csekély jelentőséget kell tulajdonítanunk ama módosításoknak, melyek részint a kormány javaslata, részint a bizottság tárgyalási folyamában a képviselő testületi és az előjárói választásokra vonatkozólag eszközöltettek.

Ez általános jelentésünk keretében különösen kiemelendők tartjuk, hogy a kijelölés jogában rejlő s üdvösnek bizonyult biztosítékot, a községi s legfőképpen a rendezett tanácsú városok tisztviselői állásaira nézve is alkalmaztatni javasoljuk, oly szabályozással, mely a törvényszerű képesség alapos megbirálása s a szellemi, valamint erkölcsi megbízhatóság iránt kielégítő biztosítékot nyújt a nélkül, hogy a tisztújító szék elnökére oly hatalom ruháztatnék, hogy a befolyás gyakorlására joga-

sult elemek közrehatása nélkül egyoldalul bárkit is a választás alól kizárhatna. a minek indokolása a hatalmi tulkapások ellenében legtöbb esetben a törvényszerű jogorvoslat sikere iránt óvszert alig nyujtana, míg ellenben az erkölcsi kifogás emelésének kétségtelenül megbélyegző hatása, kiméltlensége által csak elkeserítést szülne.

A bizottság, szem előtt tartva a községi és körgyözői állásoknak is ama kiváló fontosságát, melylyel nemcsak az állami, törvényhatósági és községi közigazgatás teendőinek végzése által bir, hanem annyiban is, a mennyiben eme közegek legtöbb községben egyuttal a nép szellemi s értelmi vezetői s mint ilyenek az állam és község érdekeinek és a lakosság belbékéjének biztosítására az államellenes izgatások ellenében nagy befolyást gyakorolhatnak; — komoly megfontolás tárgyává tette ama kérdést: vajjon nem lenne-e ezslszerűbb ez állásoknak kinevezés utján leendő betöltése? A bizottság azonban a közvetlen felügyeletet gyakorló járási tisztviselőknak kijelölési jogában elégséges biztosítékot vél lelmi s ezért a körgyözői állások betöltésére vonatkozólag csak ama, a községi és körgyözők országos egylete által is kérelmezett korlátozást javasolja, hogy a jegyzői állás nagy községekben is, ugy mint eddig a kis községek részéről, nem a választó község, hanem a képviselő-testület választása utján töltessek be.

(Vége köv.)

Nagy-Enyed város közgyűlése.

— Február hó 15. —

Kovács Gyula polgármester a szép számban egybesereglett képviselőket üdvözölve, bejelenti, hogy ő cs. és apostoli királyi Felsége a város közönségének újévkor kifejezett üdv- és szerencsekívánatait legfelsőbb köszönetnek nyilvánítása mellett tudomásul venni méltóztatott. — E jelentést a közgyűlés a királyi Felség életésével fogadta.

Ezután a főjegyző és a tisztú ügyész betegség által a gyűlésen megjelenni akadályozva lévén, a jegyzőkönyv vezetésére dr. Winkler Albert városi főorvos, az ügyész helyettesítésére Müller Mihály megyei tisztú ügyész kérétek fel.

Budavár visszavételének 200-ik évfordulója alkalmából folyó évben Budán tartandó történelmi emlékkiállítás

TÁRCZA.

Csillaghullás.

Már régen hallottam, vén pásztor regélte,
Mikor lepke üzni jártunk ki a rétre.

Őzre járt az idő, hervadt a virág,
Bus sohajjal vált meg ékétől minden ág;
Meeszszállott golya elhagyatott fészke
Védtelemül állott kűn viharba, vészbe:
De a völgy ölben kis lak ablaknál
Csak most kezd virulni halovány virágzál;
Ébredő szerelem védi nappal-éjjel,
Ifju Sebők szive örökéző hével.

Mint virult a lányka, mint fakadt a remény!
Mosolygó szívárvány szerelme azóp egén.
De im napkeleten erős vihar támad
És elűzi messze a mosolygó álmot,
Messze, más vidékre, vissza sem tér soha.
Istenem! hat a sors miért ily mostoha,
Miért dűlja így fel szerelem nyughelyét,
Két epedő szivnek üdvöt adó mennyét?

Katona kellett a hazának, nemzetnek,
Gyászos esatamezőn sokan elvérzettek;
És a ki életben maradt is hátra,
Kifáradott, a sors sokat dobta, hánnya.
Ezért a ki magát honfinak tartotta,
Haza veszélyéből magát ki nem vonta;
Feltette vagyonát, szivét az oltárra,
Mert jól tudta, hogy több a hazának ára.

Haj! de nehéz volt ez, akármilyen vitéz,
Az ifju Sebőknek, bár honát védni kész.
Szerelme hó tüze, mely égett szivében
Csak most lobbant lángra, most e sötét éjben:
Csak most ismert fel szive oltárképét —
Csak három vagy négy nap, nincsen egy egész hét;
Csak most... s már válni kell! minden felől veszély,
Fenyegeti a hont viharos sötét éj.

Ki is tört a vihar a távozás napján,
Sötét felhőt viselt még a nap is arezán;
De nem volt oly sötét, mint a lány bánata,
Mert igaz szerelem, mi arezára vonta.
Zokogott, fuldokolt fájón, keesveesen,
Az ifju sem bírta, hogy könnyet ne ejtsen.
S mint viharban a lomb, egymásra borulnak,
Mint lombról a harmat, könnyeik ugy hullnak.

Bárhogy fáj a vállás Sebők utnak indul,
Szive összeszorul az iszonyu kintül;
Nem oly edzett az mint halálstóztó karja,
Nem tud az pihenni bármiként akarja.
Hurezol maga után aggódó sejtelmet,
Megedzett szivét is összetör, eltemet;
Mely üzi az embert, pihenni nem hagyja,
Mindig azzal ébred, ami elaltatja.

„Valjon szegénykével mi történt azóta?
Tudom édes anyja ápolgatja, ójja;
Vigasztalja nappal, könnyét törli éjjel
Örömmézenettel, szive melegével.
Csakhogy a bánatot tőle elriassza
Mindennap elmondja: holnap tér már vissza!
Hej! pedig kitűdja, láthatom-e többet!” —
És letörli titkon a megjelent könnyet.

II.

Sötét bánat zűgta körül a kis lakot
A mosolygó napfény éjszakára hajlott.
Leányka a mit szőtt kelő nap sugarán,
Boldogító álom ébredő hajnalán, —
Ifju mit alkotott nyugvó nap alkonyon
Ábrándja között a pusztá bérzefokon:
Elsodorta a vész, össze-vissza omlott,
Nem látni egyebet: enyészetet, romot.

És e romok között a pusztulás szele
A mit csak találhat egymásra tépi le
És sodorja messze, kit arra, kit erre,
Gyászos harcmezőre, bus temetőhelyre.
Csak egy kincse van még, egy sziv szent érzelmé,
Mint tenger a gyöngyét, mélyen rejtegette.

Ez védi a lánykát, mint lombot ősi fény,
Bus enyészetet romját az örökzöld repkény.

Szegény halvány lányka! ott benn vagy a kertbe,
Az enyészetet romján sokáig merengve,
Fájó gondolata csak oda tér vissza:
„Szegény Sebők! tudom sohasem tér vissza;
Elhervadok addig a hervadó lombbal,
A temető-kertben több lesz egy sírdombbal;
De szivem szerelme ott is az ővé lesz,
A hideg földben is szivem érte érez.”

Mint völgy kis patakját, virág édes mézét,
Mindig rejtegette szive drága kincsét, —
Még álmolni sem mert, félt hogy megrabolják
És szivét örökre, örökre kitesztják;
Majd ha ifju Sebők, a hű kedves megjön
Üres szivét talál s nem szeretheti hön,
Kinek utójára is e szót fogadta:
„Csak a tiéd lesztek, senki másé soha.”

Szép ősi alkony van, csillagfény az égen,
Ily szép ősi este nem volt nagyon régen.
Beteg leányka is csillag fényugarat
Sokáig elnézi kis lak ablakán át.
Rezgő csillagfényen lelke messzeszállva
Felvillan reménye összekuszált szála,
És ezt addig szövi össze fáradt lelke,
Mig szemére nem száll a sokszínű lepke.

És a mig itt pihen, az álom szárnyain
Átviaszi országá legusabb tájain;
Mutogatja fényét, tündér gazdagságát,
Bűbajos ifjuság hervadatlan fáját,
Forró szerelemnek örökéző napját,
Ezeregyéjszaka örök boldogságát;
S mikor megmutatta így szól: „mind ez tiéd!
Viszonásul csak add szived hő érzelmét.”

E szó hallatára hirtelen felriad,
Pillanatig nem lát a káprázat miatt;
Fényözönbe uszik a sötét kicsi lak,
Gyorsan hullott alá magasból egy csillag.
És amint meglátja, zokog fuldokolva:
„Istenem! Istenem! a szerelmem oda.

ügyében belügyminiszeri körrendelet adatott ki, mely szerint a város közönsége felhívják, hogy ha az ostromra vagy annak korszakára jellemző fegyvereket, képeket, leveleket vagy más emléktárgyat bírna, azokat a kiállítás tartalmára a kiállítási bizottságnak átengedje.

A vallás- és közoktatási miniszter válaszul a múlt év őszén a város közönségének azon kérésére, hogy a polgári iskola államivá nyilvánítása esetében az államköltségen emelendő polgári iskola épületében a városi elemi iskolák részére is megfelelő helyiségek építtessenek, mely czélra a város közönsége hajlandó a buzapiacz szegletén fekvő két telkét az államkincstár tulajdonába bocsátani, kijelenti, hogy az elemi iskolák helyiségéről való gondoskodást az államkincstár el nem vállalhatja.

A közgyűlés a leiratot tudomásul vévén, késznek nyilatkozik a város közönsége által fenntartandó elemi iskolák helyiségéről gondoskodni, csak arra kérve a miniszter urat, miszerint a polg. iskolát mielőbb államivá nyilvánítani méltóztatnék, hogy ezáltal az elemi oktatás rendezésének keresztülvitele még a folyó év őszén megtörténhessenek s a lakosság méltányos igényei e tekintetben kielégíthetők.

Előterjesztett és tudomásul vétetett Alsófehérmegye alispánjának körrendelete a postai takarékpénztár felállítására ügyében, mely szerint a nagyenyedi postahivatal is elfogad 1—1000 frt-ig betéteket 3 és hattized százalékra.

Örvendtes tudomásul vette közgyűlés az alispáni leiratot, mely az újonnan épült laktanya évi bérösszegének 6540 frtra emelését adja tudtul a város közönségének.

Olvasott a nagybecskereki polgármesternek a rendezett tanácsú városokhoz intézett felhívása a községi törvényjavaslat tárgyában folyó hó 25-én Budapesten tartandó értekezletre képviselők kiküldése iránt. A közgyűlés örvendtes tudomásul vette a városunk kebeléből kiindult mozgalom hullámverését és képviselésre fölkérte Kovács Gyula polgármestert és Török Bertalan városi képviselőt, ki e mozgalomnak képviselőtünk kebelében tett indítványával s feliratával megindította volt.

A helybeli kir. járásbíró azon értesítése, hogy az igazságügyminiszter nem hajlandó a b. Kemény-féle ház emeletét 1000 frt-ért, a lakbér magassága miatt, kivenni — tudomásul vétetett.

Hasonlóan a kir. adófelügyelő lakbér felmondása a Benda-féle ház emeleti helyiségeit illetőleg, melyek a megegyeztetett hivatali személyzet befogadására immár elégtelenek — és tanács utasított Szentgyörgy-naptól kezdve a helyiséget bérbeadni.

Ezután közgyűlés teljesíti Szilágyi József kikelezési kérését; megvásárolni határozza özv. Mendel Jánosné farkaspataki, az erdőterület kiegészítő, pusztáját 100 forintért; elfogadja a városi erdész által előterjesztett és a méteregységre szakavatottan átdolgozott keményfa árszabályt; Farkas Samu malomhaszonbérő felmentő kérésére ezuttal érdemlegesen nem határozhatván, ápril elsejétől kezdve a felső malmot bérlő veszélyére kiadatni határozza, a kiadás eredményétől tevén függővé a kérés érdemleges elintézését.

A Várad-alapítvány illeték-tartozásának törlesztésére 2000 frt hitelművelet keresztülvitele a tanácsra bízott.

Ezután előterjesztettek Vint Alajos határfelügyelő 1878. évi legeltetési, Weksler Salamon 1880. és 1881. évi és Iucez Sámuel 1883. évi városgazdai számadataikat s valamennyi a számvevő bizottság javaslata értelmében jóváhagyatott.

Dr. Winkler Albert számvevő bizottsági elnöknek érdekes jelentését a város ingó és ingatlan vagyonának leltározásáról, valamint a köz- és adópenztár megvizsgálásáról, — egész terjedelmében jövő számban közöljük.

Szász József járási szolgabíró polgárosítási kéréssel fordulván a közgyűléshez, egybangulag, közfelkiáltással és lelkesedéssel megválasztott.

Végül a jogügyi és közigazgatási, a számvevő és a közigazgatási bizottságok megalakításáról, a gazdag tárgyszorozatu gyűlés, a polgármester étetésével, 2 óra felé eloszlott.

A nagyenyedi gyümölcsészeti-egylet közgyűlése.

— Tartott 1886. évi február hó 14-én. —

A díszes városi házagyteremben, nagyszámu egyleti tagok jelenlétében, dr. Magyar Károly alelnök meleg és rokonszenves szavakkal emlékeztetvén meg néhai Zeyk Károly egyleti elnök haláláról, megnyitotta a gyűlést s felkérte Benedek Gábor titkár az egylet mult 1885. évi működéséről szóló jelentésének felolvasására, mely jelentésnek nevezetesebb pontjai a következőkben foglalhatók össze: az 5 holdas egyleti kertbe 2000 darabnál több oltás és nagymérvű magvetés eszközöltetett. Közgyűlés egy, választmányi ülés 2 tartott, melynek tárgyát a budapesti orsz. kiállításra való részvétel, egy gyümölcsészeti vándor-tanítónak Nagy-Enyed székhelyre leendő kinevezése iránti kérés, a nagyon gazdag gyümölcstermés mikénti értékesítése és más folyó ügyek képezték. Az orsz. kiállításra való részvételnek fényes eredménye lett, a megnyitásban az egylet 20 faj almával és 21 faj körtével való megjelenéséért bronz éremmel lett kiüntetve, gyakorlati irányáért. — A gyümölcsészeti vándor-tanítónak Nagy-Enyed székhelyre leendő kinevezése iránti kérésre mind-egyik semmi válasz sem érkezett a földmivelés- ipar- és kereskedelmi minisztertől. A gyümölcs értékesítésre irányuló működést — dacára annak, hogy az egylet választmánya több irányban kérézősködött, — minden eredmény nélkül maradt az országos roppant nagy bő termés által előállott nagymérvű kínálat miatt; s így csak saját piacunkon kellett gyümölcsünkön tudni a lehető legalacsonyabb áron. Az egyleti tagok száma 95 volt, kik közül 6 alapító, 2 tiszteletbeli és 87 rendes tag volt. A pénztár bevétele 242 frt, kiadása 158 frt 62 kr volt s így 1886. évre 83 frt 38 kr hozott át, mint pénztári maradvány. Az egylet a lefolyt 1885. évben semminemű segélyben nem részesült.

A folyó 1886. évi program kiemelkedő pontjával egy oly régóta tervbe vett és valóban hiányt pótló kertészlak vétetett fel, melynek felépítésére a kellő alap hiányozván, csak a nmlt. földmivelés-, ipar- és kereskedelmi miniszter irtól nyerendő segélyben helyezi az egylet minden reményét. Ezen pontjához a titkári jelentésnek hozzászólt ifj. Gáspár János, ki is mig a segély megjönné,

indítványozza, hogy a szükségeltető összeg Nagy-Enyed város közönségétől vétessék kölcsön, mint a mely közönség áldozatkészségét ismerve, gondolja, hogy 5%-os kamatra előlegezné a szükséges összeget.

Az így felépült egyleti kertészlakba egy igyekvő kertész elhelyezve, ki a lakásért kész volna az oltványokat gondozni, nemesak, sőt még városi kertészettünknek is lendületet adni, úgy gondolja indítványozó, hogy idővel annyira megerősödne egyletünk anyagi viszonya, hogy nem csak a kamatokat pontosan fizetni, de a kölcsönösszeget is visszafizetni képes lesz, ha ugyan addig más-honnan pénzhez nem jut az egylet. Ezen indítvánnyal együtt vétetett tárgyalás alá Kovács Gyula azon indítványa, hogy az ev. ref. collegium, a várszeg-utca végén, az egyleti kert szomszédságában levő korezmahelyiséget eladni szándékozván — hallomás szerint — jó volna azt megvásárolni, hátha oleőbban jut az egylet ahhoz, mint a mennyiben egy új kertészlak felépítése kerül. Mindkét indítvány megbeszélte, határozatott, hogy a telek megvásárlása, vagy a kertészlak építés mikénti fogantatására nézve a választmány bizassék meg javaslat előterjesztésével.

Élénk eszmecserét idézett elő Török Bertalan azon indítványa, miszerint az alelnök, vagy titkár járja végére, hogy miként értékesíttetett a nagy gyümölcstermés, kevésbbé sikerült értékesítésének melyek voltak okai, melyekből aztán tanulságot vonhatna az egylet az értékesítés lehetó legmagasabb fokára leendő emelése iránt s egy javaslat szerkesztessék arra nézve, hogy aszalás és pálinkafőzés által miként lehetne inkább értékesíteni jövőre a termést. Mórógyi István vinczellérképezdei igazgató és egyleti tiszb. tag felhozta, hogy a szállítási díj nagysága egyik akadály a gyümölcs értékesítésének, egyébiránt pártolja az aszalás iránti értékesítést s ő maga részéről mindent meg fog tenni a vinczellérképezdénél egy aszaló felállítására iránt, igérvén, hogy e tárgyban kérelmet fog intéznie nmlt. földmivelés-, ipar- és kereskedelmi miniszter urhoz. Ezek után határozatba ment, hogy Mórógyi István elnökle alatt Szalánczy Lőrinc, Dezső Zsigmond és dr. Bartók György egyleti tagokból álló bizottság küldessék ki a gyümölcstermés mikénti értékesítésének tanulmányozása és javaslat tétel végett.

Ifj. Gáspár János a zárszámadás megvizsgálásáról teszi meg jelentését, mely után a pénztárnok e számadás alól felmentetett, köszönet szavaztatván a számadás pontos vezetéseért. A választmány által megállapított 1886. évi költségvetés egyhangulag elfogadtatik.

A választmányi tagok sorából — az alapszabályok értelmében, — kiléptek: Szász József, Török Bertalan, Varró Gerő és Zeyk Dániel, kik újra megválasztatnak.

Végre az előző tiszteletdíj eldolására egyhangulag mélt. báró Kemény Kálmán főispán ur határozatit felkérteni. Ezzel a közgyűlés az elnök étetésével eloszlík.

T.

Alsófehérmegye 1884. tanévi népoktatási állapotának főbb adatai.

Megyénk kir. tanfelügyelőjének a folyó hó 10-ikén tartott közigazgatási bizottsági gyűlésen betérjeztett évi

Most szaladnak vele, még látszik a fénye,
A ki elrabolta lakoljon meg érte.

Lányom! édes lányom! miért sírsz oly nagyon?
— „Hiába dobogsz itt, láttam az ablakon
Mikor elrabolták, úgy szaladtak vele;
Hiába jön Sebők, nincs szívem szerelme...
Anyám mondotta meg, hogy hol rejtegetem,
A mig mindent kicsalt, addig beszélt nekem,
De megyek utánna, megtalálom én még,
Futok, ugys láttam a merre elvitték...”

Elszaladt a lányka s lent a völgy ölében
Keresi szerelmét hívó ősi éjbe,
És hogyha megpillant egy hulló csillagot,
Befutja utánna a völgyet és halmot.
Tövis ha megvárja, csipős szél ha éri,
Ruháját a bozót mind rongyokra tépi,
Nem törődik azzal, egyéb az ő gondja:
Szíve kirabolva, a szerelme oda...

A mikor regélte nekünk a vén pásztor,
Bokros rekettye közt itt-ott láttuk olykor,
Akkor is kereste szíve hő érzelmét,
Sötét gondolát sok év nem úzte szét.
Pedig hű kedvese régen visszatért már,
A haza felett is tisztább a láthatár,
Mosolygóbb a napfény, pirosabb a hajnal.
Csak egy beteg lélek küzd örökös harcuzal.

Ferencz Samu.

Hét nap krónikája.

Budapest, február hó.

Szerény ígéretemet beváltandó, szives közlésre küldöm e néhány sort. Nem ezélem a fővárosi élet reprodukálása. Annak elég tükre a sajtó. Hogy hű tükre-é? — hát mondjuk, hogy hű. Olyant mutat az, a milyen; legfeljebb csak színez: olykor homályoz, olykor szírványoz. De hát az a fő. A lényeg — az az okos emberek dolga, a kik ráérnek gondolkodni.

Az bizonyos, hogy látszólag vigan vagyunk. Bálók, estélyek napirenden vannak. Am az is tagadhatatlan, hogy ez a lüktetés nem olyan élénk, mint pl. a tavaly. A háttérben ott nyomaskodik a kiállítás hatása és az emelkedő drágaság. Elite bálókban is észreveheti a gyakorlott szem, hogy sok ruha csak át van alakítva (ami éppenséggel erény lehetne!) s több leányos háztól hetesek a kisasszonyok a bálózásban.

Persze, ezt a tükröt nem mutatja. — Ki az ördög vinné legbelsőbb házi ügyét a tükröt elé? Vannak családi titkok, melyekből legfeljebb csak a szabó veszi ki a részét — megprolongált számlákban. No, de azért a „társaság“ társaság s megtesztük napi pályafutásunkat a világ forgásában.

Sokkal sötétebb ennek a fénynek az árnyéka. A közbiztonság megintott, s napi esemény a gonosztevők gonosztette. A főkapitány erélyes, okos ember. Bámulatos szorgalommal tanult, kutatót, szemlélt, midőn átvette hivatalát. Jegyzetei halmot tesznek. A régi rendszer javát praktikus éleslátással igyekezett újabb eszmékkel kiegészíteni. Ó benne hiba nincs, hanem hiba az, hogy nincs elég és gyakorlott — és főleg tanult embere. Ezen pedig nem változtat semmi hírlapi támadás, semmi „kivülről“ jövő böles tanács. Pénz kell oda, pénz! — Ezzel persze sem a támadók, sem a tanácsadók nem szolgálnak.

Nevezetes eseménynek mondhatni az új intendáns tervét: az operabálók meghonosítását. — Régebben voltak nálunk ilyen „színházi bálók“, de hogy s hogy nem, elmaradtak a farsangok műsoráról. Gróf Keglevich visszahozta őket. Általában tetszéssel fogadják ezt az intézkedést, a melynek egyéb hasznán kívül talán köszönhetni fogjuk, hogy az aláreos bálók bohózatai és kalandjai (no, ezt ugyan többen fogják nem megköszönni!) visszatérnek. Keglevich gróf meglehetősen hidegséggel találkoztott új működési terén egy a sajtó és maguk a színházak, mint a közönség részéről. És ezt tudva, jó eszme

volt tőle, hogy egy „opera-bálon“ összehozza pikáns kalandokra az ő vélt ellenségeit.

A pikáns kalandnak méltóztassanak szelid értelmezést adni. Teszem fel egy hírlapíró összejön Zichy Jenő gróffal (a mi nem ritkaság), a ki aztán bemutatja egyik miniszternek (a mi már ritkább) és együtt ők — nem a politikáról beszélnek (ez a ritka!), hanem bókokat mondanak a prima ballerínának, úgy, hogy azt Wurschlmayer házi ur is meghallhassa. Sajtó, művészet, miniszter és egy volt hurkatöltött személyében a nép! — Ime, ezt teszi az operabál. De bizony csak okos ember lesz az a Keglevich.

Azt mondják az írók, hogy az irodalom pang. Jobban, mint valaha. És még sem volt soha annyi író, mint ma, mondja a közönség. Szeretnék egy okos embert fogni, a ki eldöntené, hogy melyiknek van igazsága? — Új irodalmi kör alakult a fővárosban. „Aurora-kör“ a neve. Célja önalkotta könyvkiadó szövetkezet utján tenyészteni a magyar nemzeti irodalmat, terjeszteni a keresztény erkölcsöket, s az irodalmi kozmopolitizmustól mentten szolgálni a magyar kulturát.

Becsületes törekvés és teljes mértékben méltó a magyar közönség támogatására. Mert erre is szükség van. Irodalmi viszonyainkról különben majd még alkalommal mondanék el egyet-mást, ha erre egy kis helyet kegyeskedik majd a t. szerkesztő ur rendelkezésemre bocsátani.

Most még csak azt említem meg, hogy egyik híres mecenásunk „ismételve“ adott valami jótekonyczélra a művészet emelése érdekében 10 frtot! Ezt megteszi minden két esztendőben.

Hja, a hírnév is olyan, mint a himlőoltás. Bizonyos idő múlva ismételni kell, hogy hatása megmaradjon.

László.

kimutatásából megénk
ról közöljük a következő
A tanköteles gye
területén 6—12 éves fi
13—15 éves fiu 3899,
sen 25689.

A tankötelesek
katholikus 1405, görög
helvét hitvallásu 2773,
114, mózeshitű 489;
német 993, oláh 1997

Az összes tankö
15896, a tankötelesek
telesek 38.12% a.

Az iskolalátogató
fiu, 5794 leány — 135
leány — 1725; polgár
középtanodába 534 fiu
a fiu tanköteleseknek.

Az iskolába nem
kötelesek 31.76%-a, é
45.37%-a.

Az iskolába járó
róm. kath. 1165. a
gör. kath. 5699. a
gör. keleti 5388. a
helv. hitv. 2238. a
ágost. hitv. 956. az
unitárius 78. az
mózeshitű 372. a
A megye 181 ön
elemi népoktatási ta
községhez volt csatolva
sem iskolázás.

A 261 iskola kö
községi 2, felekezeti
kath. 90, gör. keleti
unitárius 1, mózeshitű
tisztán fiu 12, tisztán
magyar volt 67, német
tanulmányú iskolák köz
nyel tanított 43-ba

Az iskolák közt
50. A tantermek öss.
Az iskolák mel
105 tornázásra alkal
Az iskolák tane

12 példány szemlélet
moló gép, 149 Magyar
chia, 109 Európa, 4
földrészek fali térkép
38 természetani fali
szettani, 1 vegytani
tar és 17 iskolánál t

A tanítók össze
tett 212, nem képes
294, segéd 13; férf
lelkész, nő 21. A
görög keleti (összes
szám 90) felekezeti

Az iskolák jell
birta az állami, köz
hittű iskolák minden
18 g. keleti, 4 ág.
8 g. keleti, 1 ág. ta
27 gör. keleti, 5 ág.
dott magyarul 14 g.
tanító. A tanítók ó
gyarul 168 (köztük
kevésse 54, nem tu

Az iskolák fen
tékü termények, sz
összesen 105,644 fo
forint.

Származott a
tékü ingatlanak 10
tőkepénz kamatjából
segélyből 17627 frt,
segélyből 44586 frt.

Az iskolák k
meg: tanítók fizetés
vitasokra 6712 frt, t
segélyezésére 1122
adásokra 12070 frt.

A tanítói fize
az iskolák jellege sz
gári és 1—1 izrael

az állami i
a r. kath.
az ág. hitv.
a helv. hitv.
a gör. kath.
a gör. kele

mely sorozat igen t
olért tanítás eredm

Nagy-Enyed helyi közön-
5%-os ka-

gy igyekvő az oltó-
szetünknek hogy idővel
nyá, hogy kölcsönös-
ddig más-
lívánnyal indítványa,
végén, az
yiséget el-
velna azt
hoz, mint
l. Mindkét
gy a telek
ti fogana-
avaslat elő-

tan azon
na végére,
ermés, ke-
okai, me-
értékesítés
ránt s egy
s és pálni-
i jövőre a
gazgató és
j nagysága
egyébíránt
ga részéről
egy aszál
relmet fog
i miniszter
gyi István
mond és dr.
ldessék ki
mányozása

zagalásáról
e számadás
adás pon-
ított 1886.

pszabályok
Bertalan,
sztatnak.
gulag mélt.
felkérteni.
loszlik.

T.

oktatási

10-ikén
jesztett évi

pikás ka-

id értelmé-
Zichy Jenő
tatja egyik
— nem
okat mon-
Wurschlma-
s, miniszter
— Ime, ezt
ember lesz

ang. Job-
yi író, mint
bert fogni,
— Uj iro-
r" a neve.
tenyésztési
esztény er-
entten szol-
mélto a ma-
zükség van.
alkalommal
yket kegyes-
e bocsatani.
egyik híres
onyczára a
egteszi min-

s. Bizonyos
aradjon.

László.

kimutatásból megynék mult tanévi népoktatási állapotá-
ról közöljük a következő adatokat:

A tanköteles gyermekek száma volt az egész megye
területén 6—12 éves fiu 9792, leány 8750, együtt 18542.
13—15 éves fiu 3899, leány 3248, együtt 7147. Össze-
sen 25689.

A tankötelesek közt volt vallás szerint: római
katholikus 1405, görög kath. 9109, görög keleti 10796,
helvét hitvallásu 2773, ágostai hitvallásu 1003, unitárius
114, mózeshitű 489; — nyelv szerint: magyar 4726,
német 993, oláh 19970.

Az összes tankötelesek közül tényleg iskolába járt
15896, a tankötelesek 61.88%-a, nem járt 9793, a tankö-
telesek 38.12% a.

Az iskolalátogatók közül elemi népiskolába járt 7769
fiu, 5794 leány = 13563; ismétlő iskolába 1015 fiu, 710
leány = 1725; polgári iskolába 25 fiu, 49 leány = 74,
középtanodába 534 fiu. Összesen 9343 fiu, 6553 leány,
a fiu tanköteleseknek 68.24%-a, a leányoknak 54.63%-a.

Az iskolába nem járók közt volt 4348 fiu, a fiutan-
kötelesek 31.76%-a, és 5445 leány, a leánytankötelesek
45.37%-a.

Az iskolába járók közt vallás szerint volt
róm. kath. 1165, a róm. kath. tankötelesek 83 %-a
gör. kath. 5699, a gör. kath. " 62.5 "
gör. keleti 5388, a görög keleti " 49.9 "
helv. hitv. 2238, a helv. hitv. " 80.8 "
ágost. hitv. 956, az ág. hitv. " 95.5 "
unitárius 78, az unitárius " 68.4 "
mózeshitű 372, a mózeshitű " 75.9 "

A megye 181 önálló községe körül volt összesen 261
elemi népoktatási tanintézet, 3 község más szomszéd
községhez volt csatolva, 8 községben nem volt sem iskola,
sem iskolázás.

A 261 iskola közül jelle g szerint volt állami 13,
községi 2, felekezeti 246, még pedig róm. kath. 17, gör.
kath. 90, gör. keleti 91, helv. hitv. 33, ágost. hitv. 13,
unitárius 1, mózeshitv. 1. — Vegyes iskola volt 237,
tisztán fiu 12, tisztán leány 12. Tan nyelv szerint
magyar volt 67, német 13, román 181. A nem magyar
tannyelvű iskolák közül a magyar nyelv némi eredmén-
nyel tanítottat 43-ban.

Az iskolák közül saját házában volt 211, bérházban
50. A tantermek összes száma 324.

Az iskolák mellett volt 88 faiskola, 148 iskolakert,
105 tornászra alkalmas udvartér.

Az iskolák taneszközei állottak: 314 iskolai íróta-
bla, 12 példány szemléleti kép, 191 fali olvasó tábla, 125 szá-
moló gép, 149 Magyarország, 25 Osztrák-Magyar monar-
chia, 109 Európa, 41 föld öt része, 20 Európán kívüli
földrészek fali térképe, 110 földgömb, 117 természetrajzi,
38 természetrajzi fali tábla, 17 természetrajzi, 10 termé-
szettani, 1 vegytani eszközgyűjtemény, 45 iskolai könyv-
tar és 17 iskolánál testgyakorló eszközök.

A tanítók összes száma volt 307, közöttük képesi-
tett 212, nem képesített 95; rendes vagy azt helyettesítő
294, segéd 13; férfi 286, közöttük 28 tanítót helyettesítő
lelkész, nő 21. A 95 nem képesített tanító közül 63 a
görög keleti (összes szám 94), 20 a görög kath. (összes
szám 90) felekezeti közé tartozott.

Az iskolák jellege szerint a magyar nyelvet teljesen
birta az állami, községi, helv. hitv., unitárius és mózes-
hitű iskolák mindenk (102) tanítóján kívül 44 g. kath.,
18 g. keleti, 4 ág. hitv. tanító, tőrhetőn 13 gör. kath.,
8 g. keleti, 1 ág. tanító; keveset tudott 22 görög kath.,
27 gör. keleti, 5 ág. hitv. tanító; éppen semmit sem tu-
dott magyarul 14 g. kath., 41 g. keleti, 8 ág. hitvallásu
tanító. A tanítók összes számát tekintve jól tudott ma-
gyarul 168 (köztük 97 magyar anyanyelvű), tőrhetőn 22,
kevésbé 54, nem tudott semmit 63 tanító.

Az iskolák fenntartására fordított pénz és pénzér-
tékű termények, szolgálmányok, helyiségek értéke stb.
összesen 105,644 forintot tett, miből készpénz volt 75005
forint.

Származott a fenntartási összeg: 323,930 forint ér-
tékű ingatlanok jövedelméből 20370 frt, 87977 forint
tőkepénz kamatjából 5406 frt, tandíjból 4386 frt, állami
segélyből 17627 frt, községi segélyből 7356 frt, egyházi
segélyből 44586 frt, vegyes forrásokból 5413 frt.

Az iskolák kiadása a következő tételek közt oszlott
meg: tanítók fizetésére 74884 frt, fűtés, tisztogatás, ja-
vitásokra 6712 frt, taneszközökre 862 frt, szegény tanulók
segélyezésére 1122 frt, építkezésre 9994 frt, vegyes ki-
adásokra 12070 frt. Összesen 105,644 forint.

A tanítói fizetések átlaga 242 frt 62 kr, még pedig
az iskolák jellege szerint — eltekintve a nagyenyedi pol-
gári és 1—1 izraelita és unitárius iskolától —

az állami iskoláknál 496 frt 16 kr.
a r. kath. " 334 " 82 "
az ág. hitv. " 311 " 55 "
a helv. hitv. " 274 " 40 "
a gör. kath. " 177 " 32 "
a gör. keleti " 129 " 52 kr,

mely sorozat igen találon a különböző jellegű iskolákban
elért tanítás eredményének is hű képe.

A Bethlen-főiskola ifjuságának felolvasó estélyei.

A Bethlen-főiskola közös ifjusági önképzőköre kebe-
leben egy igen élénk szellemi mozgalom vette kezdetét,
mely az önképzés céljának valóban megfelel s az önké-
pzőkörök tekintélyét emeli. E szellemi mozgalom megszü-
lemlése Garda Kálmán VIII. gymn. osztályu tanuló szor-
galmas törekvése folytán történt, ki ez által fokozza a
classikusok iránt való érdeklődését az ifjuságnak, mivel
ezzen életjelben a felolvasások tárgyai épen a classikus
írók élete és irodalmi működése képezi, olyan terjed-
lemben, mely az estély érdekét ne esőkentse.

Az első felolvasó estély febr. 6-án volt. Kezdetét
vette d. u. 5 órakor. Az estélyen Garda Kálmán, mint
titkár és kezdeményező járult jó példával és a tárgysor-
rozat első pontját allította ki. És pedig feltűntette Catu-
lus életét és irodalmi működését s előadta egyes köl-
teményeinek rövid széptani méltatását. Miután bevégezte
átadta helyét Bartha Lajos I. é. theologusnak, ki felol-
vasása tárgyául vette: P. Vergilius Märo pásztori köl-
teményeit s feltűntette azok jellemét, keletkezésök helyét,
idejét és hatását. A tárgylagosságot ez sem nélkülözte.

Azután Miske Elek VIII. gymn. osztályu tanuló
Tacitus „Germania“-jából s Vergilius „Georgicon“-jából
mutatott bé fordításokat a párhuzamos helyek felmutatá-
sával.

Az estélyen jelen voltak az ifjuság teljes száma mellett,
a kör elnökén Váro Ferencz gymnasiumi tanáron kívül,
Keresztes József theologiai, Székely Ferencz, Szilágyi
Gyula, Fogarasi Albert gymnasiumi tanárok.

A felolvasás végeztével az elnök felkérte a jegyzőt,
hogy adjon jegyzőkönyvilleg is kifejezést a jelenlevők ál-
talanos meglepedésének, elismerést a sikerért és köszö-
netet azoknak, kik közreműködtek.

Tudósító.

VEGYES HIREK.

— A kitűntetések egyik legszebbikét, a tudomány
szolgálatában szerzett érdemek elismerését nyerte Csató
János kir. tanácsos ur, megynék érdemes alispánja a
következő oklevél tanúsítása szerint: Nagyságos Csató
János alispán urnak Nagy-Enyeden. Szerencsénk van ér-
tesíteni, hogy a kir. magyar Természettudományi társulat
folyó évi január 20-án tartott közgyűlése, a választmány
egyhangu ajánlatára tagtárs urat társulatunk
tiszteleti tagjául megválasztotta. Midőn az erről
szóló oklevelet mellékelve átszolgáltattani szerencsések va-
gyunk, egyszersmind tisztelettel kérjük, fogadja mélyen
tisztelt tagtárs ur szivesen e választást, a melylyel némi
elismerést kívánta Társulatunk nyilvánítani ama kiváló
érdemek iránt, melyeket tagtárs ur a természetudományok
mívelése és fejlesztése körül szerzett. Társulatunkat to-
vábbra is jóindulatába ajánlva, megkülönböztetett tisztelettel
vagyunk, Budapestén, 1886. február 10-én Szili Kálmán
s. k. a. k. m. Természettud. Társ. elnöke. Fodor József
s. k. a. k. m. Természettud. Társ. e. titkára. — Fogadja
öszinte örömtünk és üdvözlötünk kifejezését s azon ohaj-
tást, hogy buzgalma mennél szélesebb körben nyerjen
méltó elismerést.

— A Nagy-Enyed város és Alsófehérmegye által
épített helybeli honvéd-laktanya építési költségeiben az
építési bizottság folyó hó 16-án tartott gyűlésében meg-
állapított leszámolás szerint Szalai Ferencz építési vállal-
kozónak 107443 frt 12 kr, tervek, árlejtési hirdetések és
nem a vállalkozó által teljesített építésekben 1055 forint
53 kr, összesen 108498 frt 67 kr adatott ki.

— A nagyenyed-remete-ponori megyei út elő-
munkálataira s kisajátításokra 1500 frt megszavazását ja-
vasolja a megyei állandó választmány. Egy fűst alatt
megemlíjük, hogy a megyei út váltásági alap a mult évben
közel 43 ezer frtot költött útakra, 70 hidat és átereszt
építtetett. A jövő évi költség előirányzat 117 ezer frt. A
fedezet nem ilyen nagy, de kedvező körülmények közt a
folyó évi eredmény is igen örvendetesen alakulhat.

— Verespatak ivó vize a nyári hónapokban egy-
általán nem felel meg azon várakozásnak, melyet a kris-
tálytiszt, üdítő, izletes és szagtalan ivó víz fogalmához
szaktunk kötni, ezért a lakosok régi vágya teljesül, midőn
a községi képviselő 2200 forint költséggel egy jövizű
hegyi forrást vezet be még ez évben a város piacára.
Vajha egyebütt is követnék e példát, hol az ivó víz
kifogás alá esik s áldozatoktól sem riadnának vissza, mikor
azokkal a pénznél éttékesebb egészséget s életet oltal-
mazzák!

— Merész tolvaj. A nagyenyedi polgári olvasó-
egyletnél a kártya- és billiard-pénzeket s egyéb kisebb
bevételeket egy záros szekrénybe szokás gyűjteni, honnan
a pénztárnok kéthetenként a begyűlt összeget kiszedi s
naplójában elkönyveli. Nagyobb biztosság okáért e fontos
szekrény lánczokkal van, vagysis volt egy asztalhoz erősítve,
mint a bolgár vasuti állomásokon az ivó edény, vagy nagy
városi némely ebédlő termekben a kés, villa és kanál. De
hiábavaló minden emberi elővigyázat, ha az örök aluszá-
konyak. Azon néhány perezet, mig az egyleti szolga la-
pokért ment, egy élelmes tolvaj arra használta fel, hogy

a lakatot s a lánczot lefeszítette s a husz forintot tartal-
mazó szekrényvel odább állott. Rendőrségünk azonnal
megjelent a tett színhelyén, körülményes jegyzőkönyvet
vett fel s a tettest vagy tetteseket, bevett szójárás szerint
erélyesen nyomozza, eddig azonban kevés eredménnyel.

— Nyilvános számadás. A nagyenyedi Bethlen-
főiskola ifjusága által az 1886. év február 13-án rendezett
bál alkalmával a pénztárba befolyt: jegyekből 140 frt,
felülfizetésekből 181 frt 92 kr. Kiadás volt 150 frt 27 kr
s így a tiszta jövedelem 171 frt 65 kr. Midőn a fennebbi
adatokat nyilvánossá tesszük, nem mulaszthatjuk el azon
szives adakozók névszerinti fölemlítését, kik felülfizetésök-
kel is hozzájárultak az ifjusági olvasó egylet alaptőkéjé-
nek gyarapításához. Felülfizettek: br. Kemény Kálmánnak
önagysága 100 frt, fűstizt. Szász Domokos püspök ur 20
frt, Keresztes Áron (Ludas) 2 frt, Kolbai Gyula (Király-
falva) 2 frt, Szilágyi Gyula 2 frt, Garda József 2 frt,
Báthori Gyula 1 frt, Pettykó Géza 2 frt, Müller Mihály
2 frt, Mórággy István 1 frt, Tóth Miklós 1 frt, Hinléder
Guidó 1 frt, Pattantus Antal 2 frt, Bisztricsány Lajos 2
frt, Orgonás Zsigmond 2 frt, dr. Kovács Ödön 1 frt, körh.
gondnok Kiss Károly 1 frt, Vágó Ferenczné urasszony
5 frt, br. Kemény Endre 1 frt, id. Gáspár János 2 frt,
Asztalos János 1 frt, Boér Áron 1 frt, Korbuly Bálint 2
frt, Miksa Miklós 4 frt, Mángezius Frigyes 1 frt 50 kr,
Valaki 5 frt, br. Splényi Henrich 2 frt, Nagy Albert ezred
orvos 5 frt, Lengyel Károly 4 frt, ifj. Gáspár János 2 frt,
Jánosi Zoltán 21 kr, Boreza Mihály 21 kr. — A szives
adakozók ezen áldozatkészségükért fogadják legforróbb
köszönetünket. Az ifjuság megbizásából G ö n c z i P á l
ifjusági olvasó egyleti pénztáros.

— Köszönetnyilvánítás. Alóírt kedves kötele-
séget teljesíték, midőn a miháczfalvi gör. kath. egyház-
község mélyen érzett háláját és köszönetét vagyok szeren-
ces tolmácsolni gáldtói nagybirtokos tek. Kovrig Tivadar
urnak azon nemes szívű jótéteményeiért, melyekben egy-
házközségünket temploma építése alatt minden alkalom-
mal részesítette, s különösen legközelebről tett 200 frtnyi
nagylelkű adományáért, mellyel szerény anyagi viszonyaink
közt templomunk felszerelése és szépitéséhez járulni ke-
gyeskedett. S midőn mindezekért ujjlag leghálásabb kö-
szönetünket a nyilvánosság előtt is kifejezzük, ismételt
biztosítjuk nemes lelkű adakozónkat határtalan tiszteletünk
és szolgálatkészségünkről. Az ég áldja meg jó szívét és
koronazza sikerrel minden nemes törekvéseit. Miháczfal-
ván, 1886. febr. hó 5-én. Pop István, g. kath. lelkész,
cz. esperes.

— Az ompolyvölgyi lakosság közt az igazság-
szolgálati s közigazgatási hatóságok összhango tapasztal-
talai szerint nagy gyakorisággal fordulnak elő már tégi
idő óta az idegen tulajdon s a személyi biztonság rová-
sára igen sajnálatos büntettek s közbe-közbe egy-egy
vadallati kegyetlenség is, minő volt a mult évben Preszá-
kán a szegény vándorló töltegyének szurokkal égetése s
holttestének megcsonkítása. Ezen állapotok gyógyítására
egy csendőr-szakasz fog Meterden elhelyeztetni. Alkal-
mas helyiségek hiányában laktanya építése válik szüksé-
gessé, melynek költségeit remélhetőleg megszavazza a
megye gyűlés, addig, mig az érdekelt községek képesek
lesznek ez épületet megváltani, melynek hasznobére azon-
tul természetesen őket fogja illetni.

IRODALOM.

Uj könyvek és zeneművek, melyek Wokál János
könyvtáránál Nagy-Enyeden kaphatók.

Mikszáth Kálmán A tisztelt ház. Jankó János raj-
zaival II. kiadás 2 frt 20 kr.

A főispán az igazságszolgáltatásban dr. Sik Sán-
dor 20 kr.

A közigazgatási törvényjavaslatok, a községi bíró
és a főispán irta X. ára 30 kr.

Shakspeare színművei, fordítják többen, bevezeté-
sekkel és jegyzetekkel ellátta Csiky Gergely, javított ki-
adás, közel 600 illusztrációval. Első fűzet 40 kr.

Az osztrák-magyar monarchia irásában és képbén
5. fűzet, — Bécs és Alsó-Ausztria 2. fűzet 30 kr.

Elemér gróf, regény egy kötetben, irta Béli
Izor 1 frt 20 kr.

Dalok a pusztából, irta Szamoszegi Kovács Sán-
dor, 1 frt.

A magyar gazda hitele, az orsz. gazdasági egye-
sület által 2000 forint díjjal jutalmazott pályamunka, irta
dr. Schmidt József 1 frt 60 kr.

Áruforgalmunk, irta Telkes Simon 2 frt 40 kr.

A vámszövetség kérdéseinek megoldásáról, irta
gr. Zichy Jenő 80 kr.

Oktatás a kard-vívásban, irta Sebetis Raimond
ára 1 frt 50 kr.

Sankmayr Nándor Fegyvertan, a m. kir. hon-
védelmi miniszter által elrendelt hivatalos fordítása, II-ik
kiadás 5-ik fűzet: Lövegek. 1 frt 50 kr.

Czinezog a kis egér, két eredeti dal. énekhangra zongorakísérettel, szövegét és zenéjét szerző Szentirmay Elemér 1 ft.

Összhangzattan, a nemzeti zenede használatára. írta Benkő Henrik 3 ft.

A „Pesti Hírlap“ a magyar olvasó-közönség részéről való fölkaroltatását azzal igyekszik meghálálni, hogy tartalmát folyton érdekesebbé, változatosabbá teszi. Ujévtől kezdve minden héten sürűn nyomott oldalt szentel szerdán a kertészek, pénteken a mezőgazdaságnak, mind megannyi heti szaklapot pótolva ezzel, úgy hogy már a legnagyobb terjedelmű lapokat is felülmúlja tartalomgazdagságra nézve. Naponként 16 oldal, hetenként Kertészeti és Gazdasági Ujsággal, — melyekhez járulni fog, mint a szerkesztőség velünk közli, már legközelebb a Tanügyi és Közegészségügyi melléklet is, — s mindezen felül hetenként külön zenelap-melléklet s mindez oly árért (havonként 1 ft 20 kr, negyedévre 3 ft 50 kr.) melyért más lapok a „Pesti Hírlap“ tartalmának harmad, söt negyed-részt sem adják; valóban e lap példátlan fölvirágzásának s közkelettségének fényes bizonyítéka, de biztosítéka is egyuttal a jövőre nézve. S e gazdag tartalom elejétől végig oly érdekesen van összeállítva, hogy az olvasó figyelmét mindvégig lekötve tartja; miért is jó lélekkel ajánlhatjuk a jó olvasmányt kedvelő s magas politikát nem űző minden magyar családnak további pártolásába. A kiadóhivatal (Budapest, nádor-utca 7-ik szám.) levelezőlapon kifejezett óhajra, egy hétig ingyen és bérmentve küld bárkinek mutatványszámot.

Hány író van Magyarországon? A mily érdekesek szoktak lenni az időnkint nyilvánosságra jutó statisztikai adatok az írók számáról, még tiszerte érdekesebbek volnának, ha bennök az írók száma is részletesen fel volna tüntetve. Mert hölgyeink körében bizony nagyon számosan vannak, kik nem félnek attól, hogy patyolat kezecskéiket eltintázzák, hanem erőlesen megfogják a tollat és ép oly tüzes kelnek sikra a nőnem érdekei, mint akár melyik politikai vezérezéskirő pártjának elvei mellett; ép oly gondal és szakavatottsággal írnak az őket érdeklő tárgyakról, a konyháról, a gazdaságról, a nevelésről, a divatról s száz más dologról, mint akár egy matematikus egy bizonyolódott mennyiségteni tételről s ehhez járul még, hogy íróink az intelligens társadalom minden rétegéből vannak. Legjobban szemléltetjük őket a Budapestben megjelenő „Magyar Háziasszony“ című háztartási, gazdasági és szépirodalmi hetilap, melynek hasábjain ott látjuk a magas arisztokracia hölgyeinek nevei mellett, a szerény polgári család leányát, a művésznő mellett a tanítónőt stb. Valóban már csak ezért is érdemes a „Magyar Háziasszony“ kiadóhivatalától (Budapest, nagykorona-utca 19.) egy mutatványszámot kérni, melyet az kívánatra mindenkinek ingyen és bérmentve megküld s a ki a magyar írók munkásságát figyelemmel akarja kísérni, annak nem szabad sajnálni azt a 6 frtot évenként, a mibe a „Magyar Háziasszony“ kerül. A legújabb szám is a következő változatos tartalommal jelent meg: A „Magyar Háziasszony“ olvasónői Beniekyné Bajza Lenke urhölgynek. — A takarékoság iskolájából. — Egy kis nőemanezipáció-féle. — Orvosi tanácsadó. — Divatlevél. — Egyletek és jótékonyok. — Hogy kell takarékoskodni? — Konyhaszat. — Heti útlap. — Hogyan főzzünk, süssünk? — Különfélék. — Irodalom és művészet. Hymen. Kérdések és feleletek. Házi czikkek legújabb árjegyzéke.

FELELŐS SZERKESZTŐSÉG:

Dr. MAGYARI KÁROLY

SZILÁGYI FARKAS TÖRÖK BERTALAN

Kiadó-tulajdonos WOKÁL JÁNOS

Sz. 4481—1885.

tkvi

Árverési hirdetés.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság részéről közlése, hogy Paulessi Vasília végrehajtató 12 forint tőke,

34 frt 4 kr költség követelésének kielégítése végett végrehajtást szenvedő Pops Ilina szül. Muntyánnak a besenyői 70 sz. tjkvben A+ 1—13. rsz. fekvőkiből felérés jutalek része 391 frt. megállapított kikiáltási árban Besenyő község előljárási helyiségében 1886. évi márczius hó 5-ik napján délelőtt 10 órakor tartandó nyilvános árverésen kikiáltási áron alól is eladtnak.

Venni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy pedig az 1881. évi LX. t.-cz. 42 §. jelzett árfolyammal számított, óvadékképesnek nyilvánított értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

A vételért pedig vásárló 2 egyenlő részben az árverezés jogerőre jutása után 15 és 30 nap alatt köteles a feltételekben megnevezett kir. adó-, mint letéti hivatalhoz lefizetni.

Különben az árverezés megállapított feltételei alóli telekkönyvi hatóságnál a hivatalos órák alatt és Besenyő község előljárási helyiségében megtekinthetők.

A kir. járásbíró, mint tkknyvi hatóságtól.

Nagy-Enyeden, 1885. november 25-én.

Sz. 4879—1885.

tkvi

Árverési hirdetés.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság részéről közlése, hogy balázsfalvi Lázár Mária végrehajtatonak 235 forint tőke, ennek 1883. május 1-től 6 % kamata, 16 frt 75 kr költség követelésének kielégítése végett végrehajtást szenvedő monorai Friedsam Máriának a monorai 55. sz. tjkvben A+ 1—25. rend. 108/2. 479. 729. 940. 973. 1065. 1066. 1360. 1474. 2042/1. 2591. 2746. 2813/2. 3110. 3176. 3199/2. 3291. 4034. 4251. b. 4288. 4289. 5131. b. hrsz. fekvése; 537 forint, továbbá a 4605. 4722/2. 4723. 5130. b. 5866. b. 5927. hrsz. szőlőknek 545 frt, összesen 1072 frt megállapított kikiáltási árban Mouora község előljárási helyiségében 1886. évi márczius hó 24-én d. e. 9 órakor tartandó nyilvános árverésen kikiáltási áron alól is eladtnak.

Venni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy pedig az 1881. évi LX. t.-cz. 42 §. jelzett árfolyammal számított, óvadékképesnek nyilvánított értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

A vételért pedig vásárló köteles az árverezés jogerőre jutása után 2 egyenlő részletben, az elsőt 15, a másodikat 30 nap alatt kö-

teles a feltételekben megnevezett kir. adó-, mint letéti hivatalhoz lefizetni.

Különben az árverezés megállapított feltételei alóli telekkönyvi hatóságnál a hivatalos órák alatt és Monora község előljárási helyiségében megtekinthetők.

A kir. járásbíró, mint tkkvi hatóságtól.

Nagy-Enyeden, 1885. nov. 18-án.

Sz. 302—886.

tkvi

Hirdetés.

Nagy-Enyed város „Nemzeti Szálloda“ című vendéglője folyó év április 24-től 3 évre folyó év márczius 5-én délelőtt 10 órakor a városi tanács-teremben tartandó árverésen bérbe fog adatni.

Az árverési és bérleti feltételek a hivatalos órákban a városi irodában megtekinthetők.

A városi tanácsotól

Nagy-Enyeden, 1886. február hó 12-én.

Kovács Gyula,

polgármester.

2—3

Alóliznak porondi

házas telke

Szentgyörgy-naptól kezdőleg

BÉRBE ADÓ

4 szoba, 1 kamara, 1 konyha, istálló, nagy udvar, nagy kert, fás kamara és kúttal.

id. Winkler János.

Fővárosi Hitelszövetkezet.

Intézetünk üzletrészjegyeire (110 frt) ugy Budapestén az igazgatóságnál, mint vidéken az erre felhatalmazott képviselőségeknél folyton elő lehet jegyezni. A tagok 50—1000 frtig, kedvező feltételek mellett, személyes hitelre is, melynek művelése az intézet egyik főczélja (váltó és jótálló nélkül) csekély, minden 100 frt után csupán

heti 50 krral törleszthető kölcsönt

nyerhetnek 6 % kamatra, ugy hogy az öngondoskodásnak ez a módja minden keresetképes és elfogadható hitelű egyénre (nőkre nézve is) előnyös és ajánlatos.

Bővebbet a képviselőségeknél vagy az igazgatóságnál, (VIII. Főherczeg-Sándor-utca 37.) hol egyszerű levélbeli kérdézőködsre részletes felvilágosítások készséggel adatnak.

Budapest, 1886. február hóban.

Az igazgatóság.

Könyvnyomda

Wokál János könyvárus és nyomdász Nagy-Enyeden.

Ajánlja jól berendezett

KÖNYVNYOMDÁJÁT,

mely egy egész új nagy gyorsajtóval és a hozzá megkívántató betűkkel van ellátva; elvállal mindennemű és nyelvű könyvek, bármiféle rovatos ivék, körlevelek, árjegyzékek, számlák, nász-, gyász- és vigalmi jelentések, név- és meghívó jegyek, tánczrendek, gyógyszerári jelzetek, barom-utlevelek, vásár-czédulák, hirdetések, bármily nagyságu falragaszok, — szóval minden e szakmába vágó munkák izléses kiállítását.

Különösen a kir. közjegyzők, megyei s városi hatóságok és a községi előljárási hatóságok, valamint takarékpénztárak figyelmét bátor vagyok arra felhívni, hogy a hivatali szükségletekre megkívántató nyomtatványok gyors elkészítésére s a legolcsóbb árszámításra különös súlyt fektetek. — A községi bíróságok részére szükséges nyomtatványokból raktárt tartok s azokból kis mennyiségben koncz számra is jutányos áron szolgállok. — Nemkülönben ajánlom

kölcsön-könyvtáramat,

mely áll 3200 magyar és német könyvből. A beállítás mindennap megtörténhetik. A részvénydíj nagyon csekély. Vidéki olvasók előnyben részesülnek. Végül ajánlom jól berendezett

KÖNYVKÖTÉSZEZETEMET,

melyben mindennemű könyvkötői munkák, egyszerű, valamint arany metszésű könyvek, új díszmunkák felvállaltatnak, jutányos áron és gyorsan elkészítetnek.

Kölcsön-könyvtár

Nyomatott Wokál János könyvnyomdájában N.-Enyeden.

KÖNYV- és ZENEMŰ-KERESKEDEÉS

KÖNYVKÖTÉSZEZET

TA

A

Elbeszélésem az enyedi deákok a a hű és félreismerh felcserélendők.

Ez az újítás kaink között; főleg ily természetű újítás

Attól tartottak gával együtt a deák szerű fekete magyar denik mesterlegény gának, söt szerzhe is; s ha csak add adhatja magát ott, tekintély rovására

Ez volt egy némelyek nem keve

Aztán meg há Nem került sokba, tetszett az illetőnek geseknek bizonyulta rágot, mellényt nél

Söt volt eset

A tiszteletes gondal eltetta a ka neműs láda feneké vigil és a cursori

* A gratiista já volt csatolva.